

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

วิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ความต้องการของผู้ต้องขังโทษประหารชีวิต : ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางคลองเปรม” นี้ เป็นการศึกษาวิจัยในเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยแบ่งขั้นตอนของการดำเนินงานได้ดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Survey) โดยผู้ศึกษาจะค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น หนังสือ บทความ วารสาร วิทยานิพนธ์ ผลงานวิจัยและเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง นำมาเรียงประกอบเพิ่มเติมกับการศึกษาให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์

2. การศึกษาค้นคว้าโดยการวิจัยภาคสนาม (Field Survey)

2.1. ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เก็บข้อมูลจากผู้ต้องขังโทษประหารชีวิตชายในเรือนจำกลางคลองเปรม ซึ่งเป็นผู้ต้องขังโทษประหารชีวิตที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลอุทธรณ์ / ศาลฎีกา และผู้ต้องขังโทษประหารชีวิตที่คดีเสร็จเด็ดขาดแล้ว (สิ้นสุดกระบวนการทางศาล) รวมทั้งเพิ่มเติมความสมบูรณ์ของข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ ผู้ต้องขังโทษประหารชีวิตในทุกระดับชั้นของคดี ระดับชั้นละ 2 คน เพื่อนำมาสนับสนุนข้อมูลการศึกษา และเปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะความต้องการ โดยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์นั้นจะใช้แนวคำถามที่สร้างขึ้นโดยอาศัยกรอบแนวคิดเป็นหลักในการกำหนดประเด็นต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้มีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับลักษณะของความต้องการที่ผู้ต้องขังโทษประหารชีวิตคาดหวังว่าควรจะได้รับจากรัฐและสังคมภายนอก

2.2 แบบสัมภาษณ์ (Interview) ผู้ศึกษาใช้แบบสัมภาษณ์กับผู้ต้องขังโทษประหารชีวิต จำนวน 6 คน โดยทั้งนี้ได้ใช้ชื่อผู้ต้องขังสมมุติทั้งสิ้น เพื่อป้องกันรักษาชื่อเสียงของผู้ให้ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะใช้เครื่องมือประเภทแบบสอบถาม ซึ่งประกอบไปด้วยแบบสอบถามทั้งประเภทปลายปิดและประเภทปลายเปิด โดยแบบสอบถามจะสร้างขึ้นจากการทบทวน

วรรณกรรม เอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยผ่านการตรวจสอบตลอดจนแก้ไขปรับเปลี่ยนจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์กระทั่งเป็นที่เรียบร้อย โดยการจัดทำแบบสอบถามครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ

1. แบบสอบถาม ประกอบไปด้วย

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ต้องขังโทษประหารชีวิต เช่น อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา โดยมีลักษณะให้เลือกตอบ

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความต้องการในปัจจุบันของผู้ต้องขังโทษประหารชีวิตในด้านต่าง ๆ รวม 5 ด้าน คือ ด้านปัจจัยพื้นฐาน ด้านสวัสดิการและนันทนาการ ด้านการพัฒนาจิตใจ ด้านความคาดหวังในอนาคต และด้านปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ คำตอบในส่วนนี้มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับให้เลือกตอบ คือ ต้องการมากที่สุด ต้องการมาก ต้องการปานกลาง ต้องการน้อย และต้องการน้อยที่สุด โดยจะแทรกด้วยคำถามปลายเปิดในตอนท้ายของทุก ๆ ด้านของความต้องการ

ส่วนที่ 3 ส่วนสำรวจความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ เกี่ยวกับความต้องการของผู้ต้องขังโทษประหารชีวิต ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะได้อย่างอิสระ

2. แบบสัมภาษณ์ ประกอบไปด้วยส่วนต่าง ๆ 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ต้องขังโทษประหารชีวิต ผู้ให้สัมภาษณ์รายนั้น ๆ

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้ต้องขังโทษประหารชีวิต ต้องการจะได้รับจากกรมราชทัณฑ์ในประเด็นต่าง ๆ

จากนั้น จึงจะนำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยทำการทดสอบกับกลุ่มผู้ต้องขังโทษประหารชีวิตที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลอุทธรณ์ ซึ่งไม่ได้รวมอยู่ในกลุ่มตัวอย่างในเรือนจำกลางคลองเปรม จำนวน 50 คน จากนั้นใช้วิธีคำนวณสัมประสิทธิ์ของอัลฟา โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ช่วยในการคำนวณ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้กลุ่มประชากร คือ ผู้ต้องขังโทษประหารชีวิตในฐานความผิดทุกประเภทในเรือนจำกลางคลองเปรม แต่สำหรับกลุ่มตัวอย่างนั้น ผู้ศึกษาจะเก็บข้อมูลจากผู้ต้องขัง

โทษประหารชีวิตที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลอุทธรณ์ อยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลฎีกา และผู้ต้องขังโทษประหารชีวิตที่คดีเสร็จเด็ดขาด (สิ้นสุดกระบวนการทางศาล) ในเรือนจำกลางคลองเปรม จำนวน 50 คน และการสัมภาษณ์ผู้ต้องขังโทษประหารชีวิต จำนวน 6 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้ทำการศึกษาค้นคว้าได้ทำหนังสือขออนุญาต เข้าไปในเรือนจำกลางคลองเปรม เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. ผู้ทำการศึกษาค้นคว้าได้อธิบายถึงรายละเอียด และความเข้าใจของคำถามให้กับผู้ตอบแบบสำรวจและให้สอบถามได้ ในกรณีที่ผู้ต้องขังตอบสอบถามไม่เข้าใจคำถาม
3. ในส่วนสัมภาษณ์ ผู้ทำการศึกษาค้นคว้าสัมภาษณ์ผู้ต้องขังโทษประหารชีวิตที่คดีเสร็จเด็ดขาด (สิ้นสุดกระบวนการทางศาล) ที่สิ้นสุดกระบวนการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปรผลจากแบบสำรวจ ผู้ศึกษาใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PS + for window : (Statistical Package For Social Science) ในการคำนวณหาความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวัดการกระจายของข้อมูล ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายถึงลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากร ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) เพื่อวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลางและนำเสนอผลการศึกษา โดยวิธีการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) ในส่วนที่เกี่ยวกับการวัดระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ในการเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังได้ออกความเห็นเกี่ยวกับความต้องการขังโทษประหารชีวิต ซึ่งจะเป็นการวัดแบบมาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดระดับความคิดเห็นตามเกณฑ์การให้ความหมายข้อมูลโดยแบ่งเป็น 5 ระดับคือ

มากที่สุด	มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ	5
มาก	มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ	4
ปานกลาง	มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ	3
น้อย	มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ	1

การแปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ย เพื่อทำการประเมินระดับปัญหาตามเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00	แปลความหมายว่า	ระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 4.41-4.20	แปลความหมายว่า	ระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40	แปลความหมายว่า	ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60	แปลความหมายว่า	ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80	แปลความหมายว่า	ระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ภายหลังการเก็บรวบรวมแบบสำรวจกลับคืนมา ก็จะนำมาตรวจสอบและลงรหัสนำไปบันทึกใน สื่อบันทึกข้อมูล ซึ่งในที่นี้ผู้ศึกษาได้ใช้ Diskette เป็นการสื่อในการบันทึกข้อมูลและใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ที่มีโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติดังนี้

1. การหาค่าอัตราส่วนร้อยละ (Percentage) และค่าตอบปลายปิด และข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากร โดยใช้สูตร

$$n \times \frac{100}{N}$$

n = จำนวนประชากรที่ตอบแบบสำรวจ

N = จำนวนประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

2. การหาค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

\bar{X} = คะแนนเฉลี่ย

f = จำนวนความถี่ของแต่ละคำตอบ

x = ค่าน้ำหนักในแต่ละข้อ

n = จำนวนคำตอบทั้งหมด

3. การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยการใส่สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum f(x - \bar{X})^2}{n-1}}$$

วิธีการนำเสนอผลการศึกษา

เมื่อเก็บข้อมูลภาคสนามเรียบร้อยแล้ว ได้นำมาประมวลข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะได้ค่าร้อยละ และการหาค่าเฉลี่ยมัชฌิมเลขคณิต รวมทั้งค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานพร้อมการแปรผลจากข้อมูลการสำรวจ